

Sosyal Çalışmalara Katılan Gönüllülere Teşekkür Toplantısı

es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn. Hamden kema yenbağî li-celali vechihî ve li-azîmi sultânih. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ ve senedinâ ve tâcu ruûsinâ ve tabîbu kulûbinâ ve kurretu uyûninâ Muhammedini'l-Mustafâ ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Çok aziz ve pek muhterem misafirlerimiz!

a. İbadetlerin Dünyevi ve Uhrevi Faydaları

Allah *celle celâlüh* bizi çeşitli ibadetlerle mükellef kılmıştır. Fazl u keremiyle bu ibadetlerin büyük sevapları ve mükâfatları vardır. Hem dünyaya hem âhirete yönelik faydaları vardır. Mesela namaz, mesela oruç, mesela hac, mesela zekât. Tıbbî yönü vardır; bedenî ruhî yönü vardır, ferdî içtimaî yönü vardır. Dünyevî yönü vardır, uhrevî yönü vardır.

Komple ve karmaşık, mükemmel ve harika bir ibadet nizamımız var. Bilenin, anlayanın, kıymet bilenin ve mukayese yapabilenin hayran olup da hemen İslâm ile müşerref olmasına sebep olan şaşaalı, nurlu bir manzara!

Bunun dışında bazı kimseler için sürpriz sayılabilecek başka sevap kaynakları da vardır. Eğer hadîs-i şerîf olmasaydı ibadet olduğu bilinemeyecek ama çok kıymetli ibadetlerden sayılan, ibadet zümresinden olan davranışlar vardır. Meraklandırmamak için hemen söyleyeyim. Mesela sükut bir ibadettir. Çok kimse-lerin bilmediği mütefekkirâne bir sükut ibadettir. Tefekkür bir ibadettir. Hem de bazen bir senelik bazen 60 senelik bir ömre bedel sevap kazanmaya sebep olan bir ibadettir.

b. Kardeşlik

Bu ibadetlerden bir enteresan cinsi de müslümanların birbirlerini sevmesi, kardeşlik ve dostluk duygusu içinde olmasıdır. Bu da bir ibadettir. Âdet tarzında bir ibadettir. Yani insan toplumları içinde, insanlar arasında âdet

olmuş, âdet sayılan şeyler meyanında sayılan bir ibadettir. Ama sevabı çok büyüktür, neticesi çok muhteşemdir, kazancı çok yüksektir. Ve sevgiye, muhabbete, kardeşliğe, uhuvvete götüren her şey de o gayenin bereketiyle büyük sevaplıdır.

Selam vermek sevaptır, çünkü dostluğa götürür. Yardım etmek sevaptır. İyilik yapmak sevaptır. Çünkü sonunda muhabbet hâsıl eder. Hediye vermek sevaptır, çünkü araları düzeltir. Terazinin öbür kefesinde dostluğu, muhabbeti, uhuvveti, meveddeti sarsacak şeyler de günahdır. Gıybet günahdır; haklı olduğu halde, bir gerçeğin dille ifadesi olduğu halde günahdır. İftira daha büyük günahdır. Laf getirip götürmek günahdır. Dedikodu günahdır. Birisini çekiştirmek günahdır. İki kimsenin arasını açmak, açıcı çalışmalar yapmak günahdır. İki kimsenin arasını bulmak için yalan söylemek bile sevaptır. İki kimsenin arasını düzeltmek için yalan söylemeye müsaade verilmiştir. Arayı düzeltmek ıslâh-ı zâti'l-beyn “iki kişinin arasını düzeltmek” çok büyük sevaptır. Cennet-mekân Hocamız Mehmed Zahid Kotku haz-

retleri ben Ankara'da iken bir akşam beni şaşkırtan bir söz söylemişti. Biz tabii Hocamız'ın ibadetine, zikrine, ilmine, irfanına çok büyük hayranlık duyarak bakıyoruz.

“Şu kardeşlerimizi ziyaretimiz olmasa hâlimiz nice olur, bilmem. En büyük sevaplı bir kazancımız varsa o da bu kardeşlerimizi ziyarettedir.” dedi.

Ziyaret için bir kardeşimizin evine gidiyoruz, akşam bize ziyafet çekiyor. Bu akşamki gibi. Böyle bir ziyafet çekiyor. Yiyoruz, içiyoruz. Netice itibariyle yemeğe gidiyoruz; karnımız doyuyor, rahat ediyoruz. O günün mide ve beden ihtiyacı karşılanmış oluyor. Ama işte Hocamız buna öyle dedi.

“Şu ziyaretlerimiz olmasa bilmem elimizde ne var? Başka bir şeyimiz yok.” dedi.

Ben çok şaşkırdım. Bizler; yeni yetişmeler, modern terbiye almış insanlar, materyalist bir muhitte yetişmiş kimseler meseleye böyle bakmıyoruz. Bakmak isteriz ama düşünsük aklımıza gelmeyen şeyler bunlar. Ancak o muhitlerin dışında yetişmiş insanlar bunları söyleyebilir. Sonra cennet-mekân Hocamız'ın beni şaşkırtan sözlerinden birisi; bir Bakan arkadaşına

veya bir müsteşar kardeşimize söylediği bir söz:

“Bırakın şu dünya işlerini de biraz tekkeye adam getirin.” demişti. Çünkü birisini getirdiği zaman sevap kazanacak. Onun ömrü boyu yaptığı bütün ibadetlerden o da sevap alacak. Halbuki bizim gözümüzde öteki işler ne kadar büyüktür. Bu hususta çalışmak da ne kadar geride gibi gelir. Tabi bu bir nüfus sayımı meselesi değil. Hani bizim tekkemizin nüfusu 1 milyon 250 bin. Ötekisi 750 bin. Berikisi 643 bin. Rakam meselesi değil. Bir insan bir kardeş kazandığı zaman, bir dost kazandığı zaman cennette başka hiçbir sebeple yükselmeyeceği bir yeni mertebeye çıkıyor. Her yeni dosttan dolayı yeni bir mertebe kazanıyor. Onun için biz büyüklerimizde tekkeye yeni derviş kazanma konusunda çok ciddi, böyle kaşları çattık, epey önemli bir çalışma azmi görürdük. Mesela babamda ben öyle görürdüm. Onun için bayağı ince hesaplar yaptığını ve bir takım talimatlar verdiğini bilirim. Hocamız’ın hâkezâ öyle; bir kimsenin ders alması konusunda ne kadar zahmeti ihtiyar ettiğini bilirim. Çünkü bu kardeşlik, âhîret kardeşliğidir.

Bu kardeşliğin asıl büyük faydası âhirette görülecektir. Dünyada görülmekle kalmayacaktır. Dünyada mutlaka faydası görülüyor. Organizeli ve muhabbetli gruplar başarılı oluyorlar. Bu yüzde yüz ortada olan bir husus. Azınlık bile olsalar organize oldukları zaman buldukları muhitte sosyal başarı kazanıyorlar, idarî başarı kazanıyorlar, politik başarı kazanıyorlar. Bir takım haklar elde ediyorlar, bir takım haklarını rahatlıkla koruyabiliyorlar. Bir takım avantajlar sağlayabiliyorlar; rahat ediyorlar, huzur içinde oluyorlar. Sevdikleri güvendikleri insanlara sırtlarını dayamış olmanın verdiği rahatlık içinde oluyorlar. Atılım şuuru ve cesareti içinde oluyorlar. Ama bunlar dünyaya ait faydalar. Bu faydalar küçümsenecek faydalar değil. Biz bu muhitin içinde yaşadığımız için belki bunların bir nimet olduğunu düşünemeyiz, gözden kaçırabiliriz, kıymetini bilmeyebiliriz ama dışarıdan kimseler bunu görüyor. Alman'ın birisi müslüman olmuş.

“İslâm'ın en çok nesini beğendin?” diye sormuşlar.

“Bizim Almanlar’ın arasında hiç muhabbet yoktur; sizlerin birbirlerine muhabbetine hayran kaldım.” demiş.

Bizim işçi kardeşlerimizin birbirlerine olan davranışlarına; Alman mantığına, Alman hesabına, Alman usulüne uymayan fedakârlığına hayran kalmış. Hani bir otobüse binersiniz, siz çıkarıp otobüs parasını verirsiniz, arkadaşınız da çıkarır otobüs parasını verir; bu Alman usulü. Ama parayı çıkarıp önce ben vermeye çalışırsam arkadaş hop üstüme atlar; “Aman, lütfen, vallahi olmaz, razı gelmem. Ben vereceğim.” derse bu da bizim Türk usulü. Bu da tasavvufî usul. Hayırda önceliği ben yapayım. Diğeri Alman usulü.

O şahıs, maddî ve materyalist şuurdan ve usulden o kadar bıkmış ki ve toplumları böyle bir fedakâr usulden o kadar mahrum ki bizim işçi kardeşlerimize hayran kalmış. Zavallılar maddede çalışırlar, doklarda çalışırlar, 60 derece sıcakta oruç tutarlar, kaynak yaparlar, pim çakarlar. Ama birbirlerine muazzam bir iltifatları vardır, kardeşlikleri vardır, fedakârlıkları vardır, cömertlikleri vardır. İşte bunlara hayran kalmış.

Gerçekten de dünya üzerinde İslâm terbiyesi almamış başka toplumları karıştırırsanız, inceleseniz, göz önüne getirirseniz bunu çok net olarak görürsünüz. Bakın biz de savaşçı bir milletiz. Mücahitlerin çocuklarıyız, biz de mücahidiz. Asker milletiz. Ezelden böyle gelmiş, ebede doğru böyle gidiyor. Tarihimizin derinliklerinden bu tarafa doğru gidişimiz böyle, ama biz hiçbir zaman şu hain Sırp'ın yaptığı gibi bir şey yapmamışız. Bir yeri fethetmişsek kiliseyi muhafaza etmişiz, ama kiliseyi müslümanlaştırmışız; minber koymuşuz, mihrap koymuşuz, ama kilise durmuş. Papazlara dokunmamışız, kimsenin namusuna el uzatmamışız, malını yağmalamamışız. Üzümünün bedelini dalına bağlamışız. Acımışız; yaraladığımız insan bize esir olduğu zaman sırtımızda taşımışız, kan vermişiz. Esir aldığımız insanları tekrar geri göndermişiz.

Bu; iki milletin, iki ümmetin terbiye farkıdır. Ben onun için bir yazımda var gücümle kiliseye yüklendim.

“Bu terbiyesizlik sizindir. Sırp'ın bu terbiyesizliği, sizin eserinizdir. Siz bu terbiyeyi veriyorsunuz.” dedim.

İşte Makarios! İşte Sırp milletini yetiştiren kiliselerdeki adamlar! Bu kini öğretiyorlar ve onlara böyle yapmayı meşru gösterecek bir ruh çarpıklığı, sakatlığı içinde yetiştiriyorlar. O onların kusuru. Ve kanaatime göre, ben haklıyım. Bunun arkasında yatan nefretle kin Hıristiyanlıktır, kilisedir, kilisenin acımasızlığıdır. İlk önce onun ayağa kalkması lazım.

“Bu çocuktan ne istedin? Öldürdüğünü öldürmüşsün işte. Cenaze töreni yapan insana ne diye bomba atıyorsun? Bunlar da nihayet ölülerini gömüyorlar, buraya niye bomba atıyorsun? Bu kızcağızdan ne istedin? Niye bunun orasını burasını kestir? Niye bu işi alenen yapıyorsun. Utanmaz mısın, yüzsüz müsün, arsız mısın, edepsiz misin?” diye hesap sorması lazım, öyle bir çıkış olması lazım; olmuyor.

Neden?

c. İki Toplum Arasındaki Terbiye Farkı

İki toplum arasında, iki ümmet arasında terbiye farkı.

Biz böyle bir ümmetiz. Bizi başka vasıflara sahip kılan dinimiz İslâm, kitabımız Kur'anı

Kerîm. Allah'ın emri, Peygamber Efendimiz'in nasihati.

“Gittiğiniz yerde çocuklara dokunmayın! İhtiyarlara, savaşamayan kimselere dokunmayın! Kadınlara dokunmayın! Ağaçları yakmayın! Kendi halinde ibadet eden âbidlere, zahidlere sataşmayın! İbadethâneleri yıkmayın! Ancak sizinle savaşımlarla savaşın!” tavsiyesi almışlardır.

Bir misali her yerde anlatıyorum. Benim hayranı olduğum, âşıkı olduğum Abdullah b. Mübarek hazretleri Tarsus'ta cihat ederken bir kâfiri yakalamış. Karşı karşıya savaşıyorlar. Ama kâfir zorlu çıkmış. Çarpışıyorlar, çarpışıyorlar, çarpışıyorlar. Bu birinci sınıf mücahit, mübariz, silahşör ve usta bir savaşçı olmasına rağmen kâfiri yenemiyor. Bakıyor ki namaz vakti geçecek.

“Savaşa ara verelim. Benim ibadetim var, namaz kılmam lazım.” diyor.

“Senin ibadetin varsa benim de ibadetim var. Tamam, ara verelim.” diyor.

Hıristiyan atıyla öbür tarafa gidiyor. Bizim Abdullah b. Mübarek hazretleri atıyla bu tarafa gidiyor. Dereden abdest alıyor, namazını

kılıyor. Ötekisi de iniyor; kendi usulüne göre ibadet edecek. Abdullah b. Mübarek hazretleri hatırından şöyle geçiriyor:

“Atın üstündeyken ben bu adamı yakalayamadım, tepeleyemedim. Hazır şimdi aşağıya inmişken saldırayım üstüne. Yerde nasıl olsa haklarım. Nasıl olsa kâfir, gayrimüslim.” diye düşünüyor.

Fakat içinden bir ses ona şu âyet-i kerîmeyi hatırlatıyor:

Inne'l-ahde kâne mes'ûlâ. “Yaptığın ahitten mesulsün.”

“Allah sana ahdini sorar. Ahdettin, söz verdin, bir anlaşma yaptın. Onun hükmüne uyup uymamaktan Allah seni mesul tutar, uymak zorundasın.” âyet-i kerîmesini hatırlıyor, Allah tarafından ona hatırlatılıyor. O zaman şöyle bir düşünüyor, irkiliyor ve başlıyor ağlamaya. Öbür adam da zaten kuşkulu; uzakta, arada mesafe var ama bakıyor ki çarpıştığı adam, silahşör, karşı taraftaki ağlıyor.

“Ne ağlıyorsun be?” diyor.

“Senin yüzünden Rabbim beni azarladı, ondan ağlıyorum.” diyor.

“O nasıl şey, nasıl azarladı?” diyor.

“İşte ben niyetimden şöyle geçirdim. Sen atan inmişken; ‘Şimdi yakalarım, nasıl olsa yenerim.’ diye sana saldırmayı düşündüm, ama Allah ‘Ahdine sadık ol, ahdinden mesul olursun!’ diye içimden beni ihtar etti. Senin yüzünden azar işittim. Halbuki ben buraya ‘Sevaplı bir şey yapayım, cihat edeyim, sevap kazanayım.’ diye gelmiştim. “Bu duygumdan dolayı azar işittim, Rabbimin yanında derecem düştü.’ diye ağlıyorum.” deyince karşılarındaki adam allak bullak oluyor.

Bakıyor ki evet, karşılarındakinde bir ağlama var.

Erkek de ağlar mı?

Ağlar. Ama bunun ağlaması bir başka ağlama. Hz. Ömer de çok ağlardı. Gözyaşları yanaklarına iz yapmıştı. Ağlıyor ama ağlama sebebi bu. “Ahdine sadık ol!” diye Allah kendisine mânevî bakımdan bir ihtarda bulunmuş. “Allah indinde derecem azaldı.” diye ağlıyor.

Böyle bir insanı sevmemek mümkün mü?

Böyle bir dini sevmemek mümkün mü?

Adam kelime-i şehâdet getiriyor, müslüman oluyor. Sarılıyorlar, kardeş oluyorlar. Az önce

birbiriyle çarpıřan insanlar, bu iki kiři birbiriyle kardeş oluyor.

d. İnsanımıza Hizmetin Önemi

Bizim dinimiz bu. Bizim dinimizin en önemli noktalarından birisi kalp kazanmaktır, gönül kazanmaktır, insan sevindirmektir, gönül almaktır.

“Ve bizim indimizde mü’minin kalbi, Kâbe-i Müşerrefe’den daha kıymetlidir.” diye hadîs-i şerîfle sabittir.

Efendimiz söylemeseydi dilimizle biz bu sözü söylemeye, telaffuz etmeye cesaret edemedik.

“Mü’minin kalbi, Kâbe-i Müşerrefe’den daha kıymetlidir.”

Mü’minin kalbini yıkmak, Kâbe’yi yıkmak gibi. Aynı önemdedir ve daha önemlidir.

Dost olmak, gönül yapmak o derecede sevaplıdır. İşte bizim asıl yapmamız gereken işler bunlar. Zaten bizim bir tarikat, bir tekke mensubu olmamıza rağmen boyumuzdan büyük işlere kalkışmamızın sebebi nedir?

Kendi başımıza geçimimizi sağlayamıyor muyuz?

Geçimimiz yerinde değil mi?

Ticaretimiz yerinde değil mi?

Hayır! Zenginiz; milyonlarımız var milyarlarımız var, evlerimiz var apartmanlarımız var, ama bağışlıyoruz. Ondan sonra da koşturuyoruz, ırgat gibi çalışıyoruz.

“Falanca vakfın filanca işini yapacağım. Falanca Kur’an kursunun şu işini tamamlayacağım.” diyoruz; azar işitiyoruz, avuç açıyoruz, istiyoruz, yalvarıyoruz, yakarıyoruz.

Bunları niye yapıyoruz?

“Bir takım hizmetler üretelim de bir takım insanların gönlü hoş olsun, Allah’ın rızasını kazanalım.” diye yapıyoruz.

Vakfımızın gayesi de bu. Eğitim, dostluk, yardımlaşma. Öteki vakfımızın gayesi de o. İlim, kültür, sanat. Ama hepsi bizim insanımıza hizmete yönelik. Üçüncü vakfımız Sağlık Vakfı’nın gayesi de o. İnsanımıza sağlık yönünden hizmetlerde bulunmak. Ve biz böylece dünya mesleklerimizi de yavaş yavaş bu hizmetlerin içine yerleştirmeye başladık. Kendi kendimize dedik ki bir mesleğimiz var, nasıl olsa şu fânî dünya için çalışıyoruz, ama bu çalışmamız aynı zamanda bir vakfın içinde çalışma da olsun. Veya yan çalışma olarak vakfın

içinde bir çalışmamız olsun. Böylece sevap kazanalım.

Çeşitli şirketler kurduk. Şu anda içinde, salonunda oturduğumuz şu müessese de müesseselerimizden birisi; bir eğitim müessesemiz. Daha başka nice müessesemiz var. Ve bu müesseselerimizde çalışmış kardeşlerimiz var; kuruluşunda emeği geçen, fiilen yıllarını vermiş olan, koşturmuş olan, başka yerlerde daha çok para alabilecekken burada daha az maaşa razı olmuş olan. Veyahut hiç para almadan Allah rızası için bizim işlerimizde fî sebilillah, hasbetenlillah koşturmuş olan kardeşlerimiz var.

Bu akşamın toplantısının, şu toplanmamızın amacı gayesi bu kardeşlerimize şükranlarımızı arz etmek.

“Şu kadar sene çalıştınız, Allah razı olsun!” demek. “Haklarını helal etsinler.” diye helal-lik istemek ve onların dualarını kazanmak.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi yolunda daim eylesin.

Birbirimizle muhabbetli eylesin. Gönüllerimizi birbirimizle cem ve telif eylesin. İhtilafâtı ve buğz u adâveti izale eylesin. Daima

rızasını kazanmaya yönelik sevaplı işlerle, fiillerle, teşebbüslerle ömrümüzü geçirmeyi nasip eylesin. Cümlenize cümlemize hayırlı, sevaplı, ecirli, verimli, uzun, sıhhatli, afiyetli, huzurlu, saadetli ömürler nasip eylesin. Huzur içinde emaneti teslim edip ebedî yurdumuz olan âhirete, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak yüz aklıyla alın açıklığıyla varmayı nasip eylesin. Sa'yeleriniz meşkûr olsun, amelleriniz makbul olsun, sevabınız çok olsun. Allah hepinizden razı olsun.
es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâh.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
25 Cemâziye'l-Evvel 1413 /
20.11.1992
Fatih/ İstanbul

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

